

New books
Книжнина

СЪВРЕМЕННИ АСПЕКТИ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Неминска, Р. (2018). *Съвременни аспекти на гражданското образование*.
Стара Загора: Тракийски университет. ISBN 978-954-338-144-9

Юлия Дончева

Русенски университет „Ангел Кънчев“

„Съвременни аспекти на гражданското образование“ е новата книга на доц. д-р Румяна Неминска. Гражданското образование е тематика, която трайно присъства в професионалното и научното развитие на авторката. В настоящата книга се очертава устойчивата тенденция в разбирането ѝ, че гражданското образование е образование за ценности, толерантност и синергия. Още в самия увод на книгата се чете, че „гражданското образование е онази нишка от педагогическата практика, която съпътства процеса на изграждане на личности, граждани, родолюбци, морални и етични хора. То носи в себе си визията за бъдещото поколение, защото има потенциала да формира мирогледи, да развива нагласи и създава фундаменти; вградено е в образованието през всичките години на развитие и демократични промени. Със своята мултифункционалност отразява, прогнозира и дори естетизира обществената и образователната среда. Гражданското образование, накрая е и ценностно отражение на самото демократично общество и обществено познание“.

Изследователският подход в книгата е насочен към три основни области – история на българското гражданско образование, обогатяване на тематичната рамка, научен статут на гражданското образование. И в трите области проличава иновативният и съвременен подход на автора, с който дава своя научен

принос към широката интердисциплинарна проблематика на гражданското образование.

В книгата по интересен и нестандартен начин се представя развитието на гражданското образование от края на XIX век до наши дни. То се проследява чрез идеите и дейностите на формиращото се младо българско учителство. По този начин авторката въвежда втори авторски персонаж – този на учителя. Визията за проходящото гражданско образование се очертава чрез „първите учителски практики“. Чрез този научноизследователски прочит се утвърждава водещата роля на учителя при развитието на новото демократично гражданско общество. Сериозен педагогически принос е и представянето на разнообразни форми на гражданско образование в България в условията на обществените и политическите промени през XIX век. Авторката прави сериозно изследователско проучване върху документи и писма на участници в събития. Обосновано формира разбирането, че „в периода 1895 – 1939 г., гражданското учение в училище е съпътствано от наричаното днес неформално образование“. Чрез „педагогически прочит на документи“ представя на читателя образователни идеи на дружествата, чиято възпитателна цел е да формират „спортни ценности... морални и духовни опори у младежите“. Следващите редове авторката посвещава на „младото поколение, родено след 1980 г.“, за което много от възпитателните форми и идеи след 1944 г. са неясни и непознати. Целта на този преглед е демократичното възпитание да бъде реално изпълнено, а именно „с право на информиран избор за бъдещето“.

Румяна Неминска представя възраждането на гражданското образование след демократичните промени, като отново акцентира върху образа на учителя и неговите демократични очаквания. Описва част от първите педагогически технологии на гражданското образование.

Педагогическа новост в областта на гражданското образование е въвеждането на актуални педагогически теми. Тези теми се обосновават не само с ДОС по „Гражданско образование“, а и с глобалните промени в обществата. Тематики като религиозноценностен диалог, превенция на тероризъм и престъпления, превенция на зависимости, медиаобразование са представени в кратки педагогически цялости. Целта е да се насочи вниманието на педагогическата общност, че в гражданското образование се очертават нови съвременни теми, за които българският учител трябва да има подкрепа, а студентите педагози – знания и развити умения за педагогически взаимодействия. С разработването на тези теми авторът заявява своя следващ принос към съдържателното обогатяване на гражданското образование у нас. В този втори тематичен кръг го прави плавен преход към педагогическия тематичен дискурс на проблема.

В трета глава на книгата се очертава едно от сериозните заявени в нея научни постижения. Научноизследователският подход, приложен в процеса на обучение по гражданско образование в академична среда, дава възможност да

се формира изследователско-рефлексивен дидактичен фундамент в обучението по гражданско образование. В предложения научен формат се разглеждат мултипарадигмалните ориентири като иновативен научен подход за преподаване на гражданското образование. В същото време се прави научноизследователска характеристика на процеса на обучение по гражданско образование.

Книгата „Съвременни аспекти на гражданското образование“ представя нов прочит, нов съвременен тематичен дизайн и поставя съвременен научен фундамент на едно ново по съдържание, форма и формат демократично гражданско образование.

CONTEMPORARY ASPECTS OF CIVIC EDUCATION

Neminska, R. (2018). *Contemporary Aspects of Civic Education*.
Stara Zagora: Trakia University. ISBN 978-954-338-144-9

✉ **Dr. Julia Doncheva, Assoc. Prof.**

ORCID ID: 0000-0003-3148-3220

Department of Pedagogy, Psychology and History

Faculty of Natural Sciences and Education

University of Rousse

Rousse, Bulgaria

E-mail: jdoncheva@uni-ruse.bg